Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0121

Vloga oceanske diplomacije pri konkurenčnosti ribištva in akvakulture EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 28. aprila 2026 o vlogi oceanske diplomacije pri konkurenčnosti ribištva in akvakulture EU (2025/2054(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 2, 3(5), 43, 349 in 355,

– ob upoštevanju skupne ribiške politike EU in njene zunanje razsežnosti,

– ob upoštevanju Sporazuma o uporabi določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 glede ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib,

– ob upoštevanju Sporazuma na podlagi Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije z dne 19. junija 2023 (v nadaljnjem besedilu: sporazum o BBNJ),

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2025/2077 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. oktobra 2025 o spremembi Uredbe (EU) št. 1026/2012 o nekaterih ukrepih za ohranjanje staležev rib v zvezi z državami, ki omogočajo netrajnostne načine ribolova[1],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. junija 2025 z naslovom Evropski pakt za oceane (COM(2025)0281) ter skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 24. junija 2022 z naslovom Usmeritev za trajnostni modri planet – skupno sporočilo o agendi EU za

[1] UL L, 2025/2077, 14.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2077/oj.

mednarodno upravljanje oceanov (JOIN(2022)0028),

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 16. oktobra 2025 z naslovom Pakt za Sredozemlje – Eno morje, en pakt, ena prihodnost (JOIN(2025)0026), zlasti oddelka II.6 z naslovom Spodbujanje trajnostnega modrega gospodarstva,

– ob upoštevanju Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost,

– ob upoštevanju Sporazuma za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu[2],

– ob upoštevanju sporazuma Svetovne trgovinske organizacije o subvencijah za ribištvo, sprejetega z ministrskim sklepom z dne 17. junija 2022,

– ob upoštevanju poročil Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) z naslovoma *Review of the state of world marine fishing resources – 2025* (Pregled stanja na področju svetovnih morskih ribolovnih virov – 2025) in *The State of World Fisheries and Aquaculture 2024* (Stanje v svetovnem ribištvu in akvakulturi v letu 2024),

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o upravljanju oceanov, ribištvu in modrem gospodarstvu,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. oktobra 2023 o posledicah kitajskih ribolovnih dejavnosti za ribištvo EU in nadaljnjih korakih[3],

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A10-0043/2026),

A. ker oceani in morja pokrivajo 71 % zemeljske površine in več kot 65 % ozemlja EU; ker je EU zaradi svojih najbolj oddaljenih regij prisotna v vseh oceanih in nadzoruje največje skupno pomorsko območje na svetu, ki obsega 25 milijonov km² izključnih ekonomskih con in več kot 70 000 km obale; ker 40 % ljudi v EU živi manj kot 50 km od morja;

B. ker ribiška flota EU, ki predstavlja prisotnost EU na morju, obsega približno 69 000 plovil, od katerih jih 75 % uporabljajo priobalni in mali ribiči, ter je ena najbolj trajnostnih in strogo reguliranih ribiških flot na svetu; ker se spoprijema z vse manjšimi kvotami, visokimi operativnimi stroški, upravnimi in regulativnimi bremeni, staranjem ribiške flote in ribičev, pomanjkanjem spodbud za privabljanje novih

---

2 UL L 73, 15.3.2019, str. 3.
3 UL C, C/2024/2652, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2652/oj.

generacij v sektor ter nelojalno konkurenco iz tretjih držav, ki imajo nižje standarde; ker sta poštena konkurenca in trajnostno upravljanje ribištva bistvena za uspešen in dobičkonosen sektor, kot je razvidno iz letnega gospodarskega poročila o ribiški floti EU za leto 2024;

C. ker se je zaradi neenakih pogojev za ribiče iz EU in tretjih držav v zadnjih letih precej zmanjšalo število plovil EU, ker so bila začasno izvožena ali prodana v tretje države; ker plovilo EU, ki zapusti ribolovno območje v okviru regionalne organizacije za upravljanje ribištva, nadomesti plovilo iz tretje države, ki običajno deluje po nižjih okoljskih in socialnih standardih; ker se hkrati povečuje uvoz iz teh držav na trg EU;

D. ker sektor ribištva in akvakulture EU letno prispeva približno 5,5 milijarde EUR h gospodarstvu EU ter neposredno zaposluje okoli 193 000 ribičev in proizvajalcev v akvakulturi po vsej Evropi; ker ima sektor predelave in konzerviranja rib v EU pomembno socialno-ekonomsko razsežnost, ki jo je prav tako treba ohraniti in okrepiti;

E. ker EU uvaža 70 % morske hrane, kar ustvarja strateško odvisnost, spodkopava samozadostnost in prinaša tveganje, da bo sektor izpostavljen nepoštenim praksam; ker so zaradi tega potrebne določbe o sledljivosti in preglednosti, strožji mejni nadzor in harmonizacija carinskih mehanizmov ter samodejne zaščitne klavzule in klavzule o vzajemnosti, hkrati pa je treba ustanoviti urad EU za nadzor uvoza, da bo ves uvoz izpolnjeval standarde, enakovredne tistim, ki se uporabljajo v EU;

F. ker je EU pogodbenica 18 regionalnih organizacij za upravljanje ribištva in štirih konvencij o regionalnih morjih ter ima vodilno vlogo v večstranskih pogajanjih o upravljanju ribištva in ohranjanju morja; ker EU priznava, da so regionalne organizacije za upravljanje ribištva gradniki mednarodnega upravljanja oceanov pri upravljanju in ohranjanju ribjih staležev ter so pomembni instrumenti, s katerimi se spodbuja mednarodna oceanska diplomacija, poglablja sodelovanje med obalnimi in ribiškimi državami ter trajnostno upravlja odprto morje;

G. ker je EU sklenila 20 sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu; ker ti sporazumi kljub temu, da jih sedem miruje, tvorijo mrežo sporazumov s partnerskimi državami, ki je tudi platforma za nadaljnje sodelovanje na področju svetovnega upravljanja ribištva in mednarodnega upravljanja oceanov;

H. ker zakisljevanje oceanov, morski odpadki, prelov, onesnaževanje s plastiko, invazivne vrste, degradacija habitatov in podnebne spremembe, ki se kažejo v segrevanju morja in vse pogostejših morskih vročinskih valovih, močno ogrožajo morsko biotsko raznovrstnost, nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov, prelov in flote v senci pa ogrožajo biotsko raznovrstnost in ribištvo v EU in po svetu ter ustvarjajo nelojalno konkurenco ribičem EU;

I. ker flote v senci in nepregledne lastniške strukture jasno in vse bolj ogrožajo pomorsko varnost, javno zdravje in varnost na obalnih območjih, tudi zaradi večjega tveganja razlitja nafte, nenamernih izpustov, izpustov nevarnih odpadkov in drugih incidentov, ki ogrožajo človeška življenja, možnosti preživljanja in obalne ekosisteme;

J. ker sta svoboda plovbe in zmožnost delovanja na morju po svetu vse bolj ogroženi, ključna pomorska infrastruktura pa se spopada s čedalje večjimi tveganji;

K. ker hibridne grožnje, kibernetski napadi in nedavne sabotaže segajo prek meja, saj zajemajo škodo na plinovodih in podvodnih komunikacijskih kablih, motenje globalnega pozicionirnega sistema v Baltskem in Črnem morju ter napade na plovnih poteh v Rdečem morju; ker je boj proti izpostavljenosti pomorske infrastrukture, pomorskih komunikacijskih poti in svetovne trgovine hibridnim grožnjam, kibernetskim napadom, piratstvu in vse večjim geopolitičnim napetostim ter s tem grožnjam pomorski varnosti postal strateška prednostna naloga gospodarstva, povezljivosti in digitalne suverenosti EU;

L. ker je avgusta 2025 potekal peti krog pogajanj o prihodnjem svetovnem sporazumu o plastiki, vendar o njem ni bilo doseženo soglasje;

M. ker je brexit otežil upravljanje ribištva EU v severovzhodnem Atlantiku, kar onemogoča strukturirano in urejeno sodelovanje pri upravljanju ribištva in oceanov, vključno z dodeljevanjem kvot, dostopom do ribolovnih območij in trgovinsko dinamiko;

N. ker Uredba (EU) 2025/2077 krepi zmožnost EU, da ukrepa proti netrajnostnim ribolovnim praksam, ki jih izvajajo tretje države, in sicer z opredelitvijo jasnih meril za „nesodelovanje“, ki temeljijo na mednarodnem pravu in neodvisnih znanstvenih dokazih, da bi zaščitili skupne staleže rib, povečali sodelovanje v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva in zagotovili enake konkurenčne pogoje za ribiče EU, ki delujejo v skladu z visokimi standardi trajnostnosti;

O. ker je v evropskem paktu za oceane predlaganih šest ključnih prednostnih nalog EU, vključno s krepitvijo njene oceanske diplomacije, varovanjem in obnovo zdravja oceanov, povečanjem pomorske varnosti ter spodbujanjem raziskav in znanja o oceanih;

Krepitev oceanske diplomacije

1. poudarja, da bi morala EU še naprej voditi agendo za mednarodno upravljanje oceanov, saj je zaradi velikosti svojega morskega območja, geostrateškega položaja najbolj oddaljenih regij v vseh oceanih, svoje zgodovinske vodilne vloge, gospodarskega pomena in teže ter vodilne vloge na pravnem in regulativnem področju v

edinstvenem položaju; opozarja, da ima EU največjo izključno ekonomsko cono na svetu in je že zdaj med vodilnimi pri trajnostnem upravljanju, varstvu, zaščiti in obnovi svojih morskih habitatov in virov za prihodnje generacije;

2. poudarja, da so oceani geopolitični in gospodarski adut, ki je osrednjega pomena za konkurenčnost in kulturno identiteto Evrope, ter da je oceanska diplomacija del mednarodnega upravljanja oceanov; meni, da se pri tem ne bi smeli omejiti le na geopolitične ali varnostne pristope, temveč bi morali upoštevati tudi splošno upravljanje oceanov, ki odraža okoljsko, gospodarsko, kulturno, socialno in teritorialno razsežnost morja, pa tudi njegov pomen za ribiške skupnosti ter skupnosti v obalnih, otoških in najbolj oddaljenih regijah;

3. poziva, naj se oceanska diplomacija vključi v zunanje delovanje EU, vključno z razvojem, ter v njeno skupno zunanjo in varnostno politiko, da bi prek večstranskega sodelovanja v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) zaščitili pomorski red, ki temelji na pravilih; ugotavlja, da bi boljše sodelovanje med državami članicami in agencijami EU, zlasti Evropsko agencijo za pomorsko varnost, Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (Frontex), Evropsko agencijo za nadzor ribištva, Evropsko agencijo za okolje in Agencijo EU za vesoljski program, pripomoglo k trajnostnemu izkoriščanju morskih virov, spodbujanju okoljskih, gospodarskih in socialnih standardov EU, zlasti v mednarodnih organizacijah, vključno z Organizacijo OZN za prehrano in kmetijstvo, Mednarodno organizacijo dela in Svetovno trgovinsko organizacijo, ter k boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, saj bi se poostril nadzor nad nereguliranim uvozom ribiških proizvodov in uvedli strožji pogoji za dostop do izključnih ekonomskih con;

4. poudarja, da se je treba s posebnimi ukrepi, kot so pomorske misije, satelitsko spremljanje z uporabo programa Copernicus in brezpilotna plovila, boriti proti flotam v senci, piratstvu, ustrahovanju in sovražnim ali nasilnim dejanjem tretjih držav, ki škodujejo ribičem in pomorski infrastrukturi EU; poziva k okrepitvi vojaških, nevojaških in pomorskih misij EU, namenjenih spremljanju in preprečevanju nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, nedovoljene trgovine in fantomskim flotam ter nadzoru varnosti plovil; opozarja, da nedovoljena trgovina in fantomske flote povečujejo tveganje večjih onesnaženj ter ogrožajo obalna območja in njihovo prebivalstvo; predlaga, da se vzpostavi instrument EU za nujno pomoč in sanacijo, ki bi pomagal pri odzivanju in obnovi po okoljskih nesrečah, povezanih s temi operacijami;

5. pozdravlja cilj evropskega pakta za oceane, da se razvije celovita strategija, ki bo združevala pomorske politike in krepila skladnost med sektorji, med drugim s povezovanjem oceanske diplomacije, modrega gospodarstva, okoljske odgovornosti, varstva, industrijske

pomorske strategije, ribiške in akvakulturne proizvodnje, pomorske varnosti, trgovine in razvojne politike; poudarja, da lahko EU s kombinacijo pomorskih napotitev, nadzora infrastrukture, ukrepov za zavarovanje in stabilizacijo trga, boljše kibernetske obrambe in doslednega pravnega izvrševanja ohrani varne in zanesljive trgovinske poti in ribolovna območja, s tem pa poveča svojo verodostojnost in vodilno vlogo v svetovnem redu, ki temelji na pravilih; poziva, naj se na ravni EU redno organizirajo „vrhunska srečanja o oceanih“, na katerih bodo sodelovali vsi zadevni ministri, Parlament in Komisija, da bi spremljali izvajanje evropskega pakta za oceane ter razvili močno in dinamično mednarodno upravljanje oceanov in oceansko diplomacijo, kar bo prispevalo k širši agendi EU za oceane in svetovnemu redu, ki temelji na pravilih;

6. pozdravlja novi pakt za Sredozemlje kot vodilno pobudo za večji mir, stabilnost in blaginjo v regiji; zlasti ugotavlja, da je poudarek na spodbujanju in izboljšanju pravnih okvirov, povezanih z regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva, ter na boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu v Sredozemlju s krepitvijo zmogljivosti, spremljanjem, kontrolo in nadzorom; ugotavlja tudi, da je cilj pomagati pri mobilizaciji obsežnih regionalnih projektov, ki ustvarjajo priložnosti za ljudi in podjetja; poudarja, da sredozemsko ribiško floto sestavljajo predvsem mala plovila, ki predstavljajo približno 80 % celotne flote EU v regiji, ter da se flote iz EU in sosednjih držav že soočajo s številnimi izzivi, ki vplivajo na privlačnost in socialno-ekonomsko trajnostnost sektorja; se zaveda, da je treba spodbujati regionalno sodelovanje na področju pomorske varnosti, varstva okolja in trajnostnega razvoja modrega gospodarstva; poziva Komisijo, naj v tesnem partnerstvu z Unijo za Sredozemlje in drugimi regionalnimi organi prednostno izvaja ta pakt ter se opre na izkušnje in dobre prakse iz prejšnjih tovrstnih pobud, da bi obalnim skupnostim prinesla oprijemljive koristi, pri čemer naj bo poseben poudarek na mladih, ženskah, malih podjetjih, ekosistemih, prehranski neodvisnosti in gospodarski odpornosti v celotnem morskem bazenu in z njim povezanem Črnem morju;

7. poziva Komisijo, naj v celoti izkoristi močno mednarodno upravljanje oceanov in oceansko diplomacijo kot strateško orodje za doseganje skupnih ciljev in strateških interesov EU prek sodelovanja v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva in mreže sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, s posebnim poudarkom na trajnostnem upravljanju, s čimer bi zagotovila resnično enake konkurenčne pogoje, skladnost in pošteno konkurenco med ribiči iz EU in tretjih držav, obenem pa poudarja, da mora EU ohraniti ribiško floto, ki lahko izkoristi nove ribolovne možnosti, ki jih prinaša razširitev sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, da bi zagotovila prehransko neodvisnost EU, hkrati pa prispevala k lokalni gospodarski odpornosti in trajnostnemu upravljanju virov;

8. pozdravlja napoved nove generacije sporazumov o partnerstvu o

trajnostnem ribištvu, kot je navedeno v evropskem paktu za oceane, ki so usklajeni z regionalnimi strategijami EU za Afriko in indijsko-pacifiško regijo; poudarja, da je treba zagotoviti, da bodo ti sporazumi spoštovali znanstveno mnenje in človekove pravice, hkrati pa še poglobili dvostransko sodelovanje s partnerskimi državami, okrepili skupno ukrepanje v mednarodnih forumih, kot so regionalne organizacije za upravljanje ribištva, ter povečali vodilno vlogo EU v svetu pri spodbujanju partnerstev na področju trajnostnega ribištva; poudarja, da bi morala biti ta nova generacija sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu tudi priložnost za izboljšanje trajnostnosti flote, zmanjšanje pritiska na močno izkoriščane staleže, diverzifikacijo izvora ribiških proizvodov in zmanjšanje odvisnosti EU od ribiških proizvodov iz tretjih držav; poziva Komisijo, naj sprejme komunikacijsko strategijo, ki bo vplivna v svetu, da bi uveljavila svoje ambicije in vodilno vlogo;

9. poziva, naj se pozornost nameni mirujočim sporazumom, in sicer naj se bodisi aktivirajo z začetkom pogajanj bodisi prekinejo, da bodo lahko gospodarski subjekti EU preučili druge ureditve v skladu z veljavnimi pravili EU, kot so neposredna dovoljenja; poudarja, da sporazum STO o subvencijah za ribištvo iz leta 2022 iz svojega področja uporabe izrecno izključuje sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvu;

10. poleg tega poziva Komisijo, naj si zlasti z delovanjem v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva, svoji mreži sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in memorandumih o soglasju še naprej prizadeva, da bi povečala preglednost in odgovornost za vse ribiške države, zlasti tiste, ki ne izpolnjujejo enako visokih socialnih, varnostnih in trajnostnih standardov kot flote EU in pri tem poskrbi, da bodo te države sprejele standarde, ki ščitijo delavce v skladu s konvencijami Mednarodne organizacije dela, zagotavljale podrobne informacije o dejavnostih svojih flot, natančno poročale o svojem ulovu ter spoštovale ukrepe za ohranjanje in upravljanje;

11. poziva EU in njene države članice, naj spodbujajo izvajanje prostovoljnih smernic FAO za trajnostni mali ribolov, da bi zaščitili pravice malih ribičev do posesti in njihov dostop do ribolovnih virov ter zagotovili, da bodo mali ribiči sodelovali pri odločitvah, ki jih zadevajo;

12. poziva Komisijo, naj skupaj s sredozemskimi partnerskimi državami preuči načine za spodbujanje in uskladitev deljenega upravljanja morskih virov ter enakih konkurenčnih pogojev v smislu pravil in nadzora, regionalne stabilnosti in varnosti, da bi zagotovili dolgoročno gospodarsko prihodnost gospodarskih subjektov, na primer s tesnejšim sodelovanjem v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva ali sklenitvijo sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu;

13. poudarja, da morajo sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu

zagotavljati pravično in nediskriminatorno obravnavo plovil EU, pri čemer morajo biti pristojbine in pogoji za dostop sorazmerni, pregledni in usklajeni z načelom enakih konkurenčnih pogojev; poudarja, da bi morale za vsa plovila, ki delujejo v izključnih ekonomskih conah partnerskih držav, veljati enake finančne in tehnične zahteve kot za plovila EU, na primer z zrcalnimi ukrepi; poziva, naj se v prihodnjih protokolih k sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvu okrepi klavzula o nediskriminaciji, da partnerske države ne bodo mogle ponujati ugodnejših finančnih ali tehničnih pogojev drugim tujim flotam; poudarja, da je treba te klavzule učinkovito spremljati in izvrševati, in ugotavlja, da v ocenah Komisije trenutno ni podrobnih informacij o njihovem izvajanju in učinkovitosti; zato poziva Komisijo, naj v prihodnja poročila o oceni sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu sistematično vključi celovito analizo in podatke o tem vidiku;

14. poziva Komisijo in države članice, naj zavoljo boljšega izvajanja uredbe o nezakonitem, neprijavljenem in nereguliranem ribolovu[4] obravnava pomanjkanje preglednosti v ribiških sektorjih tretjih držav, ki je na primer posledica zastav ugodnosti, menjave zastave, zapletenih podjetniških struktur in pomanjkanja javnih informacij o dejanskih lastnikih; poleg tega poudarja, kako pomembno je preprečiti, da bi floto EU nadomestile manj trajnostne flote tretjih držav;

15. meni, da je pomembno, da se v pogajanjih prednostno obravnavata prisotnost EU in dostop do ribolovnih območij za plovila, ki plujejo pod zastavo EU; meni, da so plovila, ki plujejo pod zastavami držav članic EU, primernejša za preskrbo s hrano, njen nadzor in trajnostnost ter prispevajo k strateški avtonomiji EU na področju prehranske varnosti;

16. priznava, da so skupna podjetja v ribištvu strateško pomembna kot koristen model sodelovanja med EU in tretjimi državami; poudarja, da te sheme ustvarjajo gospodarsko in družbeno vrednost tako v EU kot v tretjih državah, hkrati pa potrošnike v EU oskrbujejo z visokokakovostnimi in trajnostno ulovljenimi morskimi beljakovinami, pomagajo pri spodbujanju odgovornega ribolova, pravičnega zaposlovanja in trajnostne rasti ter neposredno prispevajo k več ciljem trajnostnega razvoja in ciljem EU na področju upravljanja oceanov;

17. odobrava skupno sporočilo Komisije in visokega predstavnika Unije

---

4 Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvračanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1005/oj).

za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 24. junija 2022 o agendi EU za mednarodno upravljanje oceanov in da je Komisija nedavno sprejela evropski pakt za oceane, katerega izvajanje je treba podpreti s potrebnimi finančnimi sredstvi, vključno z 1 milijardo EUR, obljubljeno na tretji konferenci Združenih narodov o oceanih za prostovoljne zaveze za zaščito morske biotske raznovrstnosti in okrepitev razvoja trajnostnega modrega gospodarstva; pozdravlja, da je evropski pakt za oceane vključen v kompas za konkurenčnost kot strateški element za dolgoročno rast EU, hkrati pa obžaluje tveganje, da bi lahko pomorski sektorji tekmovali za dostop do financiranja;

18. poziva EU, naj podpre ustrezne deležnike pri vzpostavitvi evropskega zavezništva za pomorsko industrijo, ki bo vključevalo ribištvo, akvakulturo, ladjedelništvo, ladijski promet, strateške naložbe in tehnologijo, hkrati pa priznava, da so vsi pomorski sektorji medsebojno odvisni v smislu konkurenčnosti, zaposlovanja, energetskega in digitalnega prehoda ter trajnostne rabe morskih in vodnih virov;

19. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj znatno poveča naložbe v usposabljanje diplomatov EU o vprašanjih, povezanih z oceani, pri čemer naj se posebna pozornost nameni krepitvi strokovnega znanja na področju pomorskega upravljanja in upravljanja oceanov v delegacijah in misijah EU v tretjih državah, zlasti v obalnih državah; poudarja, da je treba izboljšati njihovo razumevanje naložb, operacij in izzivov modrega gospodarstva EU v okviru njihovih pristojnosti in v skladu s strategijo Global Gateway; poziva, naj ESZD sodeluje pri promoviranju strateškega pomena evropskega pakta za oceane, pri čemer naj jo podpirajo ali usmerjajo ustrezni generalni direktorati Komisije, vključno z Generalnim direktoratom za pomorske zadeve in ribištvo (GD MARE);

Konkurenčnost ribištva in akvakulture

20. poziva Komisijo, naj v okviru potekajoče ocene skupne ribiške politike predstavi rešitve, kako bi s predlogom omnibus zmanjšali upravna bremena in poenostavili upravne postopke ter pospešili postopke za projekte, ki krepijo prehransko varnost in suverenost; meni, da bo primer dobičkonosnega sektorja okrepil skupne standarde trajnostnosti ter prevzel vodilno vlogo pri razvoju teh standardov na svetovni ravni;

21. poudarja, da so ukrepi, kot je poenostavljen dostop do kopenskih in obalnih območij, razviti v tesnem sodelovanju z Evropsko investicijsko banko ter regionalnimi in lokalnimi organi, bistveni za ohranjanje trajnostnega, odpornega in konkurenčnega sektorja akvakulture; poudarja, da bi morala revidirana skupna ribiška politika ali nova skupna akvakulturna politika prispevati k večji prehranski varnosti in suverenosti z zagotavljanjem stabilne oskrbe potrošnikov EU z morsko hrano;

22. poudarja, da sta ribištvo in akvakultura strateški sredstvi za prehransko varnost, suverenost in razvoj obalnega podeželja; poziva Komisijo, naj ribištvo in proizvodnjo hrane iz vodnega življa v celoti vključi v širše strategije EU za prehransko varnost, prehrano in trajnostnost; vztraja, da bi bilo treba tri stebre trajnostnosti skupne ribiške politike enako razviti in da nobeden od njih ne bi smel ogroziti vzdržnosti drugih; poziva EU in države članice, naj v okviru trajnostnega modrega gospodarstva izboljšajo sodelovanje med ribiči in drugimi deležniki v pomorstvu na področjih, kot so pomorsko prostorsko načrtovanje, uvajanje energije iz obnovljivih virov, organizacija dobavne verige morske hrane, krožno gospodarstvo in diverzifikacija, pri tem pa naj priznajo širšo identiteto in vlogo, ki jo imajo ribiči kot varuhi morskega okolja in gonilo lokalnega razvoja v obalnih skupnostih;

23. poziva Komisijo, naj temeljito oceni strukturne in okoljske dejavnike in trende, ki vplivajo na dolgoročno trajnostnost, konkurenčnost, odvisnost in donosnost ribištva, akvakulture ter izvajalcev prve prodaje in predelave, zlasti v otoških in najbolj oddaljenih regijah; predlaga, da se pripravijo ukrepi za obravnavanje teh dejavnikov in trendov, da bi s konkretnim in takojšnjim ukrepanjem preprečili postopno izginotje ribolovnih dejavnosti EU;

24. poudarja, da mora sektor ribištva in akvakulture EU postati privlačen in konkurenčen v primerjavi s svetovnimi konkurenti; poziva Komisijo, naj poskrbi, da se bodo vse države članice in ustrezni deležniki zavezali k hitremu izvajanju sistema CATCH za vse ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture, uvožene v EU, ter naj spodbuja prostovoljno uporabo tega sistema v državah, ki niso članice EU;

25. poziva k sprejetju ciljno usmerjenih ukrepov za generacijsko pomladitev in povečanje privlačnosti ribolovnih poklicnih poti tudi za ženske, in sicer z zagotavljanjem trajnostnega upravljanja in obnove ribjih staležev ter naložbami v sodobne, varne in digitalizirane ribiške flote brez povečanja ribolovnih zmogljivosti, programe usposabljanja, varnost na morju, razvoj poklicnega usposabljanja, zlasti na področju vzdrževanja pomorskih brezpilotnih plovil in daljinsko upravljanih robotov, preprečevanje poklicnih in nepoklicnih bolezni, pobude za preprečevanje tveganj in boljše delovne pogoje;

26. opozarja, da se otoške in najbolj oddaljene regije spoprijemajo s stalnimi naravnimi in geografskimi omejitvami, ki vplivajo na konkurenčnost njihovih ribiških flot in otoških gospodarstev; poziva, naj se posebna pozornost nameni naložbam in ukrepom, financiranju in podpori, na primer za razogljičenje, obnovo in posodobitev ribiških flot ter izboljšanje infrastrukture, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, da bi povečali privlačnost, zaščitili generacijsko pomladitev in prihodnost ribiškega sektorja v teh regijah ter prispevali k trajnostnemu lokalnemu razvoju; poziva Komisijo, naj posebno pozornost nameni vključevanju najbolj oddaljenih regij v ribiška

partnerstva EU s tretjimi državami, zlasti s sosednjimi državami ali regijami, na primer v obliki infrastrukture, flote ali sektorske podpore, da bi preprečili nepošteno konkurenco med ribiči v najbolj oddaljenih regijah in ribiči v sosednjih tretjih državah, katerih plovila se obnavljajo;

27. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo ozaveščenost potrošnikov ter preglednost in sledljivost, da bodo na voljo podrobne informacije, tudi v digitalni obliki, o poreklu, kakovosti in trajnostnosti vseh morskih proizvodov; poudarja, da je treba poskrbeti, da bodo morska hrana in morski proizvodi EU ter tisti, ki se uvažajo v EU, izpolnjevali podobne okoljske in socialne standarde ter standarde na področju sledljivosti, trajnostnosti in dobrobiti živali, ki se bodo izvrševali z učinkovitim spremljanjem in sankcijami v skladu s pravili STO in prihodnjimi zrcalnimi določbami;

28. poziva k ukrepom v zvezi s prizadevanji za razogljičenje ter obnovo in modernizacijo flote, pri čemer naj se posebna pozornost nameni stanju in potrebam ribiške flote v najbolj oddaljenih regijah in na otokih; poudarja, da je v nedavni študiji Parlamenta[5] navedeno, da bi bilo treba pri prihodnjih podpornih instrumentih za ribištvo razmisliti o manj omejevalnih pogojih za podporo za prvi nakup ribiškega plovila, obnovo ali zamenjavo motorjev ter za izboljšave plovil, ki zahtevajo dodatno tonažo, hkrati pa bi bilo treba uveljaviti omejitve, da bi preprečili presežno zmogljivost ali prelov na ravni posameznih segmentov ali celotne nacionalne flote; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj to obravnava pri ocenjevanju in poenostavitvi nepotrebnih regulativnih ovir v okviru skupne ribiške politike in Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA);

Vodilni položaj na področju okolja in znanosti

29. pozdravlja vodilni položaj EU pri mednarodnem upravljanju oceanov, zlasti njeno vlogo pri oblikovanju koalicije 47 članic z visokimi ambicijami za biotsko raznovrstnost zunaj nacionalne jurisdikcije; pozdravlja začetek veljavnosti sporazuma o BBNJ v okviru konvencije UNCLOS, da bi zagotovili učinkovito ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ter s tem učinkovito varstvo in trajnostno upravljanje odprtega morja; poziva, naj novi okvir deluje usklajeno in se dopolnjuje z obstoječimi mednarodnimi organi, vključno z regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva, Organizacijo Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo in Mednarodno pomorsko organizacijo, ter s skupno ribiško politiko; poudarja, da bi bilo treba sporazum izvajati, direktivo pa prenesti ob upoštevanju

---

5 Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, Tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko, *The future of the EU fishing fleet – First assessment of Member States' ESPRAF programmes for 2021–2027* (Prihodnost ribiške flote EU – prva ocena programov ESPRA držav članic za obdobje 2021–2027), november 2024.

pristojnosti teh organov, pravnega reda EU in pristojnosti držav članic;

30. pozdravlja potrditev, da nesprejetje, neizvajanje ali neizvrševanje ukrepov za upravljanje ribištva bodisi v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva bodisi dvostranskih in večstranskih sporazumov zdaj pomeni nesodelovanje na podlagi prava EU; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami uporabi vse razpoložljive instrumente, da bi zagotovila sodelovanje držav nečlanic EU, tudi Uredbo (EU) št. 1026/2012[6], ki vzpostavlja okvir za opredelitev in sprejetje ukrepov za države nečlanice EU, ki ne sodelujejo in ki omogočajo netrajnostne načine ribolova staleža skupnega interesa za Unijo;

31. priznava pomen, ki ga ima previdnostno načelo mednarodnega moratorija za globokomorsko rudarjenje kot vprašanje globalne okoljske odgovornosti, ki bi lahko vplivala na upravljanje oceanov in ribištvo; v zvezi s tem poudarja, kako pomembno je, da se pri projektih globokomorskega rudarjenja uporablja previdnostno načelo, dokler ne bodo dovolj preučeni in raziskani njihovi učinki na morsko okolje in biotsko raznovrstnost; vztraja, da mora EU še naprej dejavno sodelovati pri svetovnih prizadevanjih za raziskave in raziskovanje odprtega morja, hkrati pa določati najvišje standarde trajnostnega upravljanja virov; pozdravlja previdnostno prekinitev globokomorskega rudarjenja, ki jo zagovarja Komisija; zato poziva države članice, naj podprejo ta pristop, tudi prek Mednarodne agencije za morsko dno, dokler ne bodo na voljo celovite znanstvene raziskave in znanje o vplivu globokomorskega rudarjenja in bo mogoče dokazati, da je mogoče te dejavnosti upravljati brez izgube biotske raznovrstnosti ali degradacije ekosistema;

32. poziva k podpori mednarodnega moratorija za globokomorsko rudarjenje ter opozarja EU in njene države članice, da imajo kot članice Mednarodne agencije za morsko dno in v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu pravno obveznost, da se z ustreznimi ukrepi odzovejo na vse poskuse, da bi zaobšli Mednarodno agencijo za morsko dno kot pristojni mednarodni organ za urejanje dejavnosti globokomorskega rudarjenja zunaj nacionalnih jurisdikcij, saj bi taki poskusi lahko vplivali na mednarodno upravljanje oceanov;

33. poziva Komisijo in države članice, naj si prizadevajo, da bodo vse države in regije spoštovale mednarodni moratorij za kitolov ter lov na velike kite in delfine, ki so ga vzpostavili Mednarodna komisija za kitolov in mednarodni organi, ter da se obstoječe izjeme ne bodo

---

6 Uredba (EU) št. 1026/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih ukrepih za ohranjanje staležev rib v zvezi z državami, ki omogočajo netrajnostne načine ribolova (UL L 316, 14.11.2012, str. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj).

zlorabljale za podporo komercialnim ciljem;

34. poudarja, da je treba opraviti celovito oceno učinka in se učinkovito posvetovati z zadevnimi deležniki, preden se določijo zaščitena morska območja, ter da je treba za ta območja imeti jasne cilje in učinkovite ukrepe spremljanja, nadzora in obvladovanja, ki bodo temeljili na najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanjih in mnenjih; poudarja, da je treba upoštevati tri stebre trajnostnega razvoja, ki morajo biti tesno povezani s strateško avtonomijo EU ter pomenom ribičev in obalnih skupnosti za kohezijo EU;

35. opozarja, da je treba v skladu s strategijo za Arktiko iz leta 2021 posebno pozornost nameniti arktični regiji, in izraža podporo zlasti prizadevanjem za vzpostavitev dveh novih morskih zavarovanih območij na vzhodni Antarktiki in Weddellovem morju v Antarktičnem oceanu; je seznanjen z ocenami učinka in nasprotovanjem predlogom za zaščitena morska območja, ki so jih izrazile nekatere strani v Komisiji za ohranjanje živih morskih virov na Antarktiki; poziva k dejavnemu zagovarjanju teh zaščitenih morskih območij kot del potrebnega odziva na vse večje in potencialno netrajnostne ambicije drugih svetovnih akterjev v teh regijah ter k okrepitvi dvostranskih in večstranskih prizadevanj, da bi pridobili podporo za vzpostavitev novih morskih zavarovanih območij;

36. izraža zaskrbljenost, ker so nekatere države, ki niso članice EU, v zadnjem desetletju širile in zgoščevale ribolov krila v Antarktičnem oceanu, kar pomeni grožnjo za antarktične ekosisteme;

37. poziva Komisijo, naj podpre petletni moratorij na ribolov krila v Antarktičnem oceanu;

38. poudarja, da morajo znanstveni dokazi ostati temelj odločanja v mednarodnem upravljanju oceanov, služiti kot skupna valuta v večstranskih pogajanjih ter podpirati trajnostno upravljanje ribištva in akvakulture; poudarja še, da je treba vlagati v znanstvene organe, ki zagotavljajo dokaze, na katerih temeljijo take odločitve, ter jim pomagati;

39. opozarja, da ima EU vodilno vlogo v svetu pri izvajanju Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost, ki priznava pomen drugih učinkovitih ohranitvenih ukrepov za posamezna območja kot dopolnilnega pristopa k morskim zavarovanim območjem; poudarja, da je treba vključiti druge učinkovite ohranitvene ukrepe, da bi dosegli cilj zaščite 30 % oceanov na svetovni ravni do leta 2030, če ti ukrepi izpolnjujejo merila iz tega okvira;

40. podpira zavezo v okviru evropskega pakta za oceane, da se vzpostavi vseevropska pobuda za opazovanje oceanov kot temelj za boljše razumevanje in upravljanje morskih ekosistemov; podpira ustanovitev evropske globokomorske opazovalnice v Atlantiku, hkrati pa spodbuja vzpostavitev svetovne mreže opazovalnic za izmenjavo

podatkov in mobilnost znanstvenikov; poziva k tesnejšemu sodelovanju v EU na področju raziskav in inovacij, da bi povečali znanstveno sodelovanje in mobilnost na področju morja ter vodilno vlogo EU v pomorski znanosti; poziva EU, naj glede na nazadovanje pri prizadevanjih nekaterih svetovnih partnerjev za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov poveča svoja prizadevanja in zavezanost znanstvenemu sodelovanju za ohranjanje morskih in obalnih ekosistemov; poudarja, da je treba zagotoviti ustrezno finančno podporo;

41. poziva Komisijo, naj v okviru evropskega pakta za oceane vzpostavi namensko pobudo „čist Baltik“, ki bo obravnavala edinstvene okoljske in varnostne izzive Baltskega morja; poudarja, da na morski bazen še vedno močno vplivajo evtrofikacija, onesnaževanje in prisotnost nevarnih vojnih ostankov, med drugim streliva, kemičnih snovi in drugih onesnaževal na morskem dnu;

Trgovinska politika in svetovno upravljanje oceanov

42. poudarja odgovornost EU, da ohrani vodilno vlogo v mednarodnih forumih, in sicer s spodbujanjem multilateralizma, sodelovanjem z vsemi ustreznimi partnerji na področju trajnostnosti ribištva in upravljanja oceanov, tudi z Združenimi državami Amerike in Kitajsko, ter določanjem svetovnih standardov za trajnostnost morja in pošteno konkurenco; poleg tega poudarja, da imajo svetovalni sveti, kot je svetovalni svet za ribolov v oddaljenih vodah, pomembno vlogo pri svetovanju Komisiji o oblikovanju in izvajanju politik; poudarja, da je treba njihove nasvete ustrezno upoštevati pri odločanju;

43. pozdravlja, da je začel veljati sporazum STO o subvencijah za ribištvo; poudarja, da je ta sporazum mejnik pri odpravi škodljivih subvencij za ribištvo, ki prispevajo k prelovu in presežni zmogljivosti, s čimer spodbuja enake konkurenčne pogoje in trajnostno upravljanje morskih virov po vsem svetu; spodbuja Komisijo, naj ta uspeh še nadgradi z oceansko diplomacijo, tako da proaktivno sodeluje z državam nečlanicami EU, zlasti z glavnimi ribiškimi državami, spodbuja ratifikacijo in učinkovito izvajanje tega sporazuma in potekajoča pogajanja za dogovor o naslednjih korakih ter napreduje pri svetovnih zavezah za trajnostno, pregledno in pravično upravljanje ribištva;

44. poudarja, da so dobro upravljane regionalne organizacije za upravljanje ribištva, ki omogočajo učinkovita večstranska pogajanja, katerih rezultat so stroga skupna pravila in dobro spoštovanje teh pravil, osrednjega pomena za doseganje konkurenčnosti v ribištvu in akvakulturi, s čimer poudarja, kako pomembno je vlagati v zmogljivosti teh regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, sodelovati z agencijami OZN in krepiti diplomacijo EU v teh forumih; poudarja, da EU še vedno premalo uporablja organe za skladnost regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, zato poziva Komisijo, naj v ustreznih odborih za skladnost regionalnih organizacij za

upravljanje ribištva izpostavi in obravnava primere neskladnosti držav nečlanic EU;

45. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo carinske kontrole, tako da jim dajo večja pooblastila, in naj v celoti izkoristijo novo carinsko agencijo EU za zaščito ribičev pred preprodajalci drog in migrantov ter drugimi nezakonitimi dejavnostmi, ki ogrožajo varnost ribičev in regionalno stabilnost; opozarja, da zagotavljanje sledljivosti morskih proizvodov, učinkovitega izpolnjevanja standardov trajnostnosti in vzajemnosti z državami nečlanicami EU pri ribiških proizvodih in proizvodih iz akvakulture ščiti ribiče pred nezakonitimi dejavnostmi in ohranja zaupanje potrošnikov; poudarja, da kriminalne mreže, ki pri svojih dejavnostih uporabljajo ribiški sektor, ogrožajo trajnostno upravljanje oceanov, izkrivljajo lokalna gospodarstva in ogrožajo preživetje v obalnih regijah; poudarja, da bo učinkovit boj proti organiziranemu kriminalu v ribištvu prispeval k varnejšemu in odpornejšemu oceanskemu gospodarstvu;

46. pozdravlja dolgoročne dogovore med EU in Združenim kraljestvom, s katerimi je bil odobren popoln vzajemni dostop do ribolovnih voda do 30. junija 2038; poziva Komisijo, naj pozorno spremlja ukrepe, ki jih sprejme Združeno kraljestvo, da bi zaščitila interese EU ter njenih gospodarskih subjektov in državljanov, ter naj še naprej odločno nasprotuje vsem enostranskim odločitvam, ki bi dejansko zmanjšale dostop ribičev EU do voda Združenega kraljestva, kot so odločitve, povezane z izvajanjem ali načrtovano določitvijo morskih zavarovanih območij in prepovedjo ribolova skandinavske peščenke, ter naj uporabi mehanizme iz sporazuma o trgovini in sodelovanju, da bi odpravila morebitno posledično izgubo ribolovnih pravic; poziva Komisijo, naj zagotovi dolgoročno in stabilno ureditev ribištva med EU in Združenim kraljestvom tudi po letu 2038;

47. poziva EU, naj okrepi sodelovanje z Norveško prek okrogle mize na visoki ravni o ribištvu in oceanih, da bi rešili odprta vprašanja, kot je dolg Norveške do EU za trsko iz leta 2021, ter zagotovili poštene in enake konkurenčne pogoje za ribiče iz EU in Norveške; poziva Komisijo, naj si po najboljših močeh prizadeva, da bi z obalnimi državami dosegla celovit dogovor o skupnih staležih, da bi preprečili prelov teh staležev ter ribičem EU zagotovili pravične in trajnostne ribolovne možnosti; poziva Komisijo, naj uporabi vse možnosti iz Uredbe (EU) št. 1026/2012 v zvezi z državami, ki omogočajo netrajnostni ribolov, vključno s sankcijami;

48. poudarja, da bi morala EU uporabiti svojo tržno moč kot strateško orodje za obrambo svojih interesov in spodbujanje trajnostnosti; poudarja, da mora biti pogoj za dostop do trga EU skladnost s standardi EU in da je treba zagotoviti, da morska hrana, uvožena v EU, ne izvira iz nezakonitih ali netrajnostnih virov ali dejavnosti, povezanih s kršitvami človekovih pravic;

49. poudarja dolgoletne odnose EU z Grenlandijo pri zadevah, povezanih

z ribištvom, in opozarja na pomen poglobitve odnosov za ribiče EU in skupnih ukrepov za zagotovitev trajnostnega upravljanja ribjih staležev v severnem Atlantiku;

50. poziva Komisijo, naj poskrbi za ustrezno in celovito izvajanje pravil EU v zvezi s tretjimi državami, ki omogočajo netrajnostne načine ribolova, zagotovi večjo pravno jasnost glede netrajnostnih načinov ribolova in sproži izvršilne ukrepe EU na podlagi prava EU, vključno s trgovinskimi omejitvami, kot je prepoved uvoza, da bi okrepila sposobnost EU za obravnavanje netrajnostnih praks, zlasti tistih, ki vplivajo na male pelagične staleže, kot je skuša, ter zagotovila skladnost med trgovinsko politiko in cilji oceanske diplomacije; poudarja, da so številne od teh praks že dobro opredeljene, vendar jih sedanji izvršilni ukrepi ne obravnavajo dovolj;

51. poziva Komisijo, naj izboljša mehanizme spremljanja, nadzora in izvrševanja v zvezi z ruskimi ribolovnimi dejavnostmi in trgovinskimi tokovi morske hrane, vključno s pretovarjanjem in ponovnim izvozom prek držav nečlanic EU; poziva k dodatnim omejitvam uvoza ribiških proizvodov iz Rusije; poziva k uvedbi strogih zahtev glede sledljivosti in usklajenih inšpekcijskih pregledov ter k preprečevanju vstopa rib, ki jih ulovijo ali predelajo ruski gospodarski subjekti, na trg EU;

52. poudarja, da je treba zagotoviti skladnost med standardi, ki veljajo za proizvajalce EU, in standardi, ki veljajo za uvožene proizvode, zlasti v okviru veljavnih ali prihodnjih trgovinskih sporazumov med EU in njenimi trgovinskimi partnerji, na primer z uvedbo zrcalnih ukrepov; poleg tega poziva Komisijo, naj še naprej ocenjuje ustreznost avtonomnih tarifnih kvot glede na njihov učinek na ribiško industrijo EU ter naj kvote po potrebi prilagodi; ponovno poziva, naj se konzervirane ribe in morska hrana v trgovinskih pogajanjih obravnavajo kot „občutljivi proizvodi“; poziva organe EU k previdnosti in večjemu nadzoru, da izvoženi proizvodi, za katere veljajo avtonomne tarifne kvote, ne bodo izvirali iz nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova;

53. poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo cilji skupne ribiške politike v celoti vključeni v stališče EU v vseh mednarodnih forumih, kot sta Konvencija o biološki raznovrstnosti ali Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, na katerih se razpravlja o morskih bioloških virih, tudi ribolovnih virih;

Proračunski in institucionalni ukrepi

54. odločno vztraja, da so potrebna znatna sredstva za upravljanje oceanov in diplomacijo, zlasti za ohranitev strateškega ribiškega sektorja, da bo lahko EU izpolnila svoje globalne zaveze, okrepila svojo strateško vlogo in podprla prihodnjo odpornost obalnih skupnosti; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je v predlogih za naslednji večletni finančni okvir navedeno, da bodo za ribištvo in akvakulturo

za obdobje 2028–2034 namenjene le 2 milijardi EUR, kar je komaj tretjina prejšnje zajamčene ravni financiranja;

55. poziva Komisijo, naj v večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2028 zagotovi ustrezno raven financiranja za odhodke, povezane z ribištvom, kot so cilji, ki jih sedaj zajema ESPRA; poudarja, da morajo sredstva EU ostati močno orodje za podporo generacijski pomladitvi, enakosti spolov, prehranski varnosti, posodobitvi flote in socialno-ekonomski trajnostnosti;

56. poudarja ključno vlogo, ki jo ima mali ribolov pri ohranjanju lokalnih gospodarstev in skupnosti po vsem svetu; poudarja, da je bistveno obnoviti staleže EU, da bi izboljšali strateško in prehransko neodvisnost EU, da bi ustvarili pogoje za dolgoročno odpornost in konkurenčnost EU pa je bistveno, da sektor malega ribolova EU prejema ustrezno podporo EU in na nacionalni ravni;

57. ugotavlja, da vsa diplomacija pomeni drago zmogljivost napovedovanja, zato bi bilo primerno vzpostaviti poseben finančni instrument za ribištvo v otoških in najbolj oddaljenih regijah, na primer s ponovno vzpostavitvijo programa možnosti za oddaljene in otoške regije (POSEI za ribištvo), ki je bil vključen v ESPRA, da bi podpirali sektor pri premagovanju geografskih in strukturnih omejitev ter zagotovili dolgoročno sposobnost preživetja lokalnih ribiških skupnosti; poudarja, da je treba zagotoviti uporabo sedanjih orodij, kot je Copernicusova storitev za spremljanje morskega okolja, in novih zmogljivosti ali tehnologij, kot so brezpilotni letalniki ali plovila;

58. poziva Komisijo in države članice, naj ribičem in deležnikom v modrem gospodarstvu zagotovijo učinkovit in enostavnejši dostop do finančnih instrumentov z dodelitvijo minimalnih namenskih sredstev, kot sta Evropski sklad za konkurenčnost, ki podpira naložbe v trajnostno modro gospodarstvo, in instrument Globalna Evropa – Instrument EU za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, ki podpira upravljanje oceanov in diplomacijo ter prizadevanja za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, pa tudi financiranje sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in dopolnilnih virov financiranja, kot so Sklad za pravični prehod, REPowerEU, Obzorje Evropa in Evropska investicijska banka; poziva Komisijo, naj zagotovi zadostno upravno in pravno stabilnost za zasebne naložbe, da bi spodbudila razvoj pomorskih sektorjev;

°

° °

59. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.